

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

26 oktober 2007

ONTWERP VAN DECREET

betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door de heer Hans Schoofs**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, de heer Leo Pieters;

de dames Cathy Berx, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;

de dames Stern Demeulenaere, Laurence Libert, de heer Hans Schoofs;

de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Tamsamani, de heer Robert Voorhamme.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heren Paul Delva, Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Luc Martens;

de heer Karlos Callens, de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke;

de heren Dirk De Cock, Chokri Mahassine, Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;

de heer Kris Van Dijck.

Zie:

1315 (2006-2007)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting door de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming	4
1. Algemene situering	4
2. Aanleiding	4
3. Doelstellingen	4
4. Sociale en andere voordelen	5
5. Rol van lokale besturen bij de leerplichtcontrole – spijbelproblematiek en kleuterparticipatie	5
6. Extra impulsen voor de centrumsteden	6
7. Niet-centrumsteden	6
8. Brussel	6
9. Slot	7
II. Algemene bespreking	7
1. Opmerkingen van mevrouw An Michiels	7
2. Opmerkingen van de heer Dirk De Cock	9
3. Opmerkingen van mevrouw Stern Demeulenaere	10
4. Opmerkingen van de heer Robert Voorhamme	11
5. Opmerkingen van mevrouw Kathleen Helsen	12
6. Opmerkingen van de heer Luc Martens	13
7. Antwoord van de minister	14
III. Artikelsgewijze bespreking en stemming	15
IV. Eindstemming	19
Tekst aangenomen door de commissie	20
Bijlage	27

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie besprak op 4 en 11 oktober 2007 het ontwerp van decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER FRANK VANDENBROUCKE, VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN WERK, ONDERWIJS EN VORMING

1. Algemene situering

De *minister* stelt dat het ontwerp van decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau een kaderdecreet is dat het flankerend onderwijsbeleid in de steden en gemeenten wil mogelijk maken, vormgeven en aanmoedigen.

2. Aanleiding

Hij stelt vast dat steeds meer gemeenten en steden een actief lokaal beleid voeren voor welzijn, jeugd, sport, cultuur, milieu en dergelijke. Lokale besturen nemen het initiatief om plaatselijk opgestarte projecten of samenwerkingsverbanden te ondersteunen of te stimuleren. Zij kunnen een bijzondere rol opnemen in het organiseren van samenwerking tussen diensten, voorzieningen en instellingen en het stimuleren van een gemeenschappelijke visie.

De Vlaamse overheid speelt in op deze ontwikkelingen en streeft daarbij naar een maximale overdracht van bevoegdheden in toepassing van het subsidiariteitsprincipe. Daarbij houdt ze rekening met de verschillen tussen grote steden, centrumsteden en gemeenten. Daardoor krijgen de lokale besturen meer autonomie om op eigen maat een vernieuwend beleid uit te bouwen dat rekening houdt met de concrete noden en behoeften van de lokale gemeenschap.

Ook vanuit onderwijs wil de minister in het voorliggende ontwerp van decreet uitdrukkelijk de rol van de lokale overheid erkennen. Sommige lokale problematieken zijn moeilijk aan te pakken op een centraal niveau. Zij vergen lokale hefbomen. Er kan worden gedacht aan de spijbelproblematiek of de problematiek van het onvoldoende participeren aan onderwijs

van kleuters uit vooral kansarme bevolkingslagen. Bij dergelijke belangrijke onderwijsthema's is de medewerking van de lokale overheid nodig. Een doelmatig gelijke onderwijskansenbeleid kan pas slagen wanneer het Vlaamse niveau kan rekenen op lokale ondersteuning. Steden en gemeenten kunnen best zelf lokale, op specifieke situaties toegesneden oplossingen ontwikkelen. Zij moeten daartoe wettelijk en financieel in staat worden gesteld.

3. Doelstellingen

Flankerend onderwijsbeleid is het geheel van acties van een lokale overheid om, vertrekkende vanuit de lokale situatie en aanvullend bij het Vlaamse onderwijsbeleid, een onderwijsbeleid te ontwikkelen in samenwerking met de lokale actoren, waarin uiteraard ook de scholen zelf vervat zijn.

Het voorliggende ontwerp van decreet doet op geen enkele wijze afbreuk aan de bevoegdheid van de lokale overheid om zelf onderwijs in te richten. Met dit ontwerp van decreet wil de minister evenmin ingrijpen op de bevoegdheden en de autonomie van de andere inrichtende machten van het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd vrij onderwijs.

Ook deze inrichtende machten behouden ten volle de autonomie om onderwijs te organiseren met een eigen pedagogisch project, binnen de door de Vlaamse overheid geformuleerde regels. Als lokale overheden actief willen optreden, zullen zij dit moeten doen in overleg met de lokale onderwijsverstrekkers en met respect voor hun opdrachten.

Om dergelijk flankerend onderwijsbeleid te kunnen realiseren, moeten enerzijds een aantal belemmeringen voor plaatselijke initiatieven worden weggenomen. Door de huidige bepalingen inzake sociale voordelen, zijn de mogelijkheden van de lokale overheden nu immers zeer beperkt. Anderzijds zullen vooral de centrumsteden worden aangemoedigd – ook financieel – om hun rol in het flankerend onderwijsbeleid op te nemen. Bij uitbreiding worden ook andere gemeenten gestimuleerd die met gelijkaardige problemen worden geconfronteerd.

Dit ontwerp van decreet bevat daarom vijf hoofdstukken:

1. Een hoofdstuk over sociale en andere voordelen. Door de lokale besturen de mogelijkheid te geven

ook aan andere dan hun eigen scholen meer dan de voorheen gelimiteerde sociale voordelen toe te kennen, worden belemmeringen weggenomen en mogelijkheden gecreëerd voor een ruimer flankerend onderwijsbeleid.

2. In het hoofdstuk over de leerplicht en over de verhoging van de deelname van alle kleuters aan het onderwijs schetst het ontwerp van decreet expliciet de rol van de lokale besturen op deze domeinen.
3. Een hoofdstuk over de extra ondersteuning voor de centrumsteden.
4. Een hoofdstuk over de mogelijke uitbreiding van extra ondersteuning aan niet-centrumsteden.
5. Een hoofdstuk over het flankerend onderwijsbeleid in Brussel.

4. Sociale en andere voordelen

Het eerste hoofdstuk van voorliggend ontwerp van decreet wil veel mogelijk maken door de regelgeving inzake sociale voordelen, die stamt uit een periode van vóór het Schoolpact, te versoepelen. De sociale voordelen zijn de decretaal vastgelegde voordelen die een gemeentebestuur, als ze die aan één school toekent, ook aan alle andere scholen op haar grondgebied moet toekennen. De verplichte tussenkomst voor de andere netten werd ingevoerd om mogelijk oneerlijke concurrentie tegen te gaan. Anderzijds werd de financiële tussenkomst bewust beperkt tot het terrein van het gezondheidstoezicht en de sociale voordelen om de financiële last van de gemeente niet al te zeer te verzwaren.

Méér dan 40 jaar na het Schoolpact ziet het onderwijslandschap er totaal anders uit en is ook de rol van de gemeente sterk geëvolueerd. De verplichting voor de gemeenten om een lagere school te hebben, is weggefallen waardoor meer en meer gemeenten niet langer inrichter van onderwijs zijn. In heel wat gemeenten zijn bredeschool-initiatieven gestart: een aantal gemeenten, waaronder grote steden, voeren een actief beleid (zorgbeleid, milieubeleid, veiligheidsbeleid, welzijnsbeleid, jeugdbeleid enzovoort) waarin samenwerking met scholen van alle netten essentieel is. De situatie waarbij lokale besturen verhinderd worden om waardevolle initiatieven te ontplooiën ten aanzien van alle scholen op hun grondgebied is onhoudbaar. De overheid heeft dus de verantwoordelijkheid om de juridische hinderpalen ondubbelzinnig weg te werken.

Alle lokale besturen – gemeenten, provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel – krijgen door dit ontwerp van decreet de mogelijkheid om andere voordelen toe te staan. Elk lokaal bestuur beslist autonoom of ze al dan niet andere voordelen toekent aan de scholen van de andere netten. Een lokaal bestuur kan hiertoe in geen geval verplicht worden. Bijvoorbeeld een gemeentebestuur dat aan de eigen school een logopedist toevoegt om leerstoornissen te verhelpen mag, maar moet dit niet doen voor de scholen van de andere netten.

Kiest het lokaal bestuur ervoor om dat wel te doen, dan moet ze de scholen van de andere netten op voet van gelijkheid behandelen. Wel kan het lokaal bestuur bepaalde criteria inbouwen, voorwaarden opleggen waaraan de scholen moeten voldoen om recht te hebben op de voordelen. Lokale besturen mogen immers niet verhinderd worden om op specifieke situaties in te spelen. Het moet immers mogelijk zijn om een specifiek beleid te voeren voor bepaalde scholen. Zodra het motief voor dat beleid ook in andere scholen geldt, moeten die scholen van dezelfde voordelen kunnen genieten. Zo moet onder andere de mogelijkheid bestaan dat een gemeente een proefproject kan opstarten in één of enkele scholen met bepaalde kenmerken of met bepaalde doelgroep leerlingen. Op die manier wordt het bijvoorbeeld mogelijk dat een lokaal bestuur enkel projecten financiert in scholen met een bepaald aantal GOK-leerlingen.

5. Rol van lokale besturen bij de leerplichtcontrole – spijbelproblematiek en kleuterparticipatie

Het voorliggende ontwerp van decreet herhaalt dat gemeenten hun medewerking moeten verlenen aan de controle op de leerplicht en het bevorderen van een regelmatig schoolbezoek van leerplichtige leerlingen op hun grondgebied. Deze bepalingen waren al opgenomen in het decreet Basisonderwijs en de wet op de leerplicht en worden hier overgenomen. Ze passen immers veel beter in het kader van het voorliggende ontwerp van decreet en worden dan ook geschrapt in voornoemde decreten.

Vervolgens bepaalt het ontwerp van decreet dat de lokale besturen een taak hebben bij het bevorderen van de deelname aan het onderwijs van alle kleuters. Dit vergt immers lokale hefboomen. Daarom moeten ook de lokale overlegplatforms bij deze centrale thema's betrokken worden. Via het spijbelactieplan en het plan ter bevordering van de kleuterparticipatie

wordt getracht om de betrokkenheid en medewerking van het lokale niveau alvast te concretiseren.

6. Extra impulsen voor de centrumsteden

De minister stelt vast dat in de grootstedelijke en stedelijke gebieden bepaalde onderwijsproblemen meer voorkomen: een grotere schoolse vertraging, meer spijbelaars, stadsvlucht, meer kansarmoede, een hogere ongekwalificeerde uitstroom enzovoort. Een Vlaams gelijke onderwijskansenbeleid moet hier worden aangevuld met een specifieke lokale aanpak. Het stimuleren en financieel ondersteunen van een sterk flankerend onderwijsbeleid in de centrumsteden moet elke centrumstad in staat stellen lokaal antwoorden te zoeken op specifieke problemen.

Om een goed flankerend onderwijsbeleid te kunnen voeren, moet een centrumstad zich duidelijk kunnen positioneren ten opzichte van alle onderwijsverstrekkers. De centrumstad moet het voortouw nemen in het organiseren van het flankerend onderwijsbeleid. Het voorliggende ontwerp van decreet doet geen uitspraken over de wijze waarop de stad die rol moet waarmaken. Het is duidelijk dat de stad slechts een voortrekkersrol kan opnemen in de mate dat ze zich neutraal weet op te stellen en dat alle onderwijsverstrekkers dit ook erkennen en aanvaarden. Als de gemeente zelf onderwijs verstrekt is het belangrijk dat haar positie, enerzijds als voortrekker in het lokaal flankerend onderwijsbeleid en anderzijds ten opzichte van haar eigen scholen, ook budgettair duidelijk is afgebakend. Dat hoeft geen verzelfstandiging van het eigen onderwijs te betekenen. Transparantie op alle vlakken is voldoende en kan de neutrale positie van de gemeente in afdoende mate aantonen, maar is dan ook essentieel.

Een centrumstad die een flankerend onderwijsbeleid wil voeren, toont dit op twee manieren: via een onderwijsplan en via concrete projecten. Uit het onderwijsplan blijkt de visie van de stad op het flankerend onderwijsbeleid en de gedragenheid van die visie door de lokale onderwijsactoren. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling van de minister om de stad nog eens te belasten met een nieuw groot plan. Minimale afspraken zijn echter noodzakelijk. Het onderwijsluik in het lokaal sociaal beleidsplan bijvoorbeeld kan zo uitgewerkt zijn dat het voldoet aan de criteria van een onderwijsplan.

Het voorliggende ontwerp van decreet wil de rol van het LOP (Lokaal Overlegplatform) op lokaal niveau

versterken en verduidelijken. Het stelt dat het LOP actief moet betrokken worden bij de totstandkoming van het onderwijsplan en dat het advies van het LOP gevraagd moet worden bij de projecten die worden ingediend voor subsidiëring. Dat laatste uiteraard enkel als het gaat om projecten in het basisonderwijs of het secundair onderwijs, en beperkt door de geografische grenzen van een centrumstad. Slechts die leden van het LOP die actief zijn binnen de centrumstad kunnen bijdragen aan het vereiste advies.

Het lokale bestuur bekijkt hoe men in de eigen stad die samenwerking het best uitbouwt en neemt deze wijze van samenwerken op in haar onderwijsplan. Zo kan het zijn dat in sommige steden een samenwerking met de algemene vergadering van het LOP wegens de grootte van de vergadering af te raden is en men een samenwerking met het dagelijks bestuur van het LOP verkiest. De stad dient in overleg de meest efficiënte manier van werken te zoeken.

Om beleidsafstemming tussen het Vlaamse niveau en de centrumsteden te versterken, wordt een overlegplatform opgericht. De minister ziet dit platform als een ontmoetingsplaats waar beleidsvoorstellen kunnen worden besproken en goede praktijken uitgewisseld tussen centrumsteden en Vlaamse overheid.

De financiële ondersteuning die via dit ontwerp van decreet wordt gerealiseerd, richt zich vooral op de centrumsteden. Jaarlijks wordt 1,5 miljoen euro verdeeld over de centrumsteden ter ondersteuning van projecten. Bij de verdeling van die middelen zal rekening worden gehouden met het leerlingenaantal en indicatoren voor gelijke onderwijskansen.

7. Niet-centrumsteden

De minister wil deze ondersteuning ten dele uitbreiden naar andere steden en gemeenten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden die met vergelijkbare onderwijsproblemen te kampen hebben. Vanaf het schooljaar 2007-2008 gaan er daarom ook projecten in niet-centrumsteden van start. Ook deze subsidies worden verankerd in het ontwerp van decreet.

8. Brussel

De specifieke situatie in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad heeft ertoe geleid dat men vanuit de Vlaamse Regering al jaren een aangepast Brusselbeleid voert dat over eigen budgetten beschikt. Onder

meer de taalachterstand van steeds meer leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs vergde extra ondersteuning. Met het beleid dat de minister nu wil stimuleren en ondersteunen in de centrumsteden, stelt hij dat hij eigenlijk in de voetsporen treedt van wat er in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad al langer gebeurt. De Vlaamse Gemeenschapscommissie neemt al jaren de rol op van ondersteuner van het Nederlandstalig onderwijs. Dit ontwerp van decreet wenst enerzijds de bestaande maatregelen voor Brussel-Hoofdstad ter versteviging van het lokaal flankerend onderwijsbeleid te groeperen. Anderzijds wenst de minister de mogelijkheid te creëren om vanaf 1 september 2008 ook op basis van een nieuw af te sluiten protocol met de Vlaamse Gemeenschapscommissie nieuwe projecten mogelijk te maken. Bij dat nieuw af te sluiten protocol zal de minister zich inspireren op de conclusies van de rondetafelconferentie over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

9. Slot

Het voorliggende ontwerp van decreet zou in werking treden op 1 januari 2008, met uitzondering van de bepalingen over subsidies aan centrum- en niet-centrumsteden die in werking treden op 1 september 2008. De subsidies worden immers per schooljaar uitgekeerd. Het voorliggende ontwerp van decreet moet het partnerschap met de lokale besturen stimuleren en verstevigen.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Opmerkingen van mevrouw An Michiels

Mevrouw *An Michiels* stelt dat er zeker een aantal positieve elementen in dit ontwerp van decreet vervat zijn, al was het maar dat de vele opmerkingen van de Raad van State deze keer wel gevolgd worden. Zij heeft evenwel een aantal vragen en opmerkingen.

Ten eerste stelt zij dat het kerntakendebat, waarnaar in het voorliggend ontwerp van decreet wordt verwezen, volledig is doodgebloed: het vervolg van dit debat dat aangekondigd werd, heeft bij haar weten nooit plaatsgevonden. Enkel ten gepaste tijden wordt dit fameuze debat weer uit de schuif gehaald om dan met de besluiten ervan te gaan zwaaien. Dit geldt

bovendien niet alleen voor onderwijs maar ook voor andere bevoegdheidsdomeinen.

Vervolgens is volgens de Vlaams Belangfractie dit ontwerp van decreet een zoveelste poging om van het Vlaamse kwaliteitsonderwijs een grijze eenheidsworst te maken. De autonomie van de scholen wordt op subtiele wijze aan banden gelegd: enkel projecten in het kader van gelijke onderwijskansen, zoals de minister ze begrijpt, kunnen in aanmerking komen voor betoelaging. Volgens de letter van het decreet bestaat de mogelijkheid voor andere steden en gemeenten, dus niet-centrumsteden, om bijvoorbeeld in te spelen op de grote aanwezigheid van anderstalige, niet-kansarme leerlingen; bijvoorbeeld voor leerlingen in scholen net buiten de brede Vlaamse rand. Het probleem is echter dat dit niet alleen moet passen binnen het “beschikbare budget” maar ook “in overeenstemming moet zijn met de beleidsprioriteiten van de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs”. Na opmerkingen van de Raad van State is dit wel anders geformuleerd, maar de onderliggende gedachte blijft duidelijk. Vermits ondersteuning van andersstalige, niet-kansarme leerlingen geen prioriteit is van deze regering, zoals de minister al meermaals heeft bevestigd, valt te vrezen dat dergelijk project niet in aanmerking zal komen voor extra ondersteuning. Het is volgens de Vlaams Belangfractie net de autonomie van de scholen en de vrijheid van het Vlaamse onderwijssysteem om andere accenten en prioriteiten te leggen die de kracht uitmaken van het Vlaamse onderwijs.

Ten derde treedt de spreker de opmerking van de SERV en de VLOR volledig bij dat het onmogelijk is om het ontwerp van decreet goed te beoordelen aangezien de puzzel nog altijd niet volledig is. De SERV stelt dat aangezien de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs nog niet rond is, het moeilijk is om zich vandaag zinvol uit te spreken over vastgelegde bedragen.

Ook de planlast – en dan vooral de vergadermomenten – zullen toenemen, als alle decreten die in het Vlaams Parlement al besproken zijn en nog besproken moeten worden, naast elkaar worden geplaatst. De minister blijft volgens de spreker in hetzelfde bedje ziek: de Vlaams Belangfractie heeft in het verleden al aangeklaagd dat opvallend veel zaken ‘geregulariseerd’ worden door decreten. Ook nu is dat het geval: het overlegplatform lokaal flankerend onder-

wijsbeleid wordt door het voorliggende ontwerp van decreet opgericht maar in de praktijk is het overlegplatform reeds meermaals samengekomen.

Ten vijfde roept ook de samenwerking met het LOP vragen op, ook bij de VLOR, die stelt: “Het LOP is niet opgericht om advies te geven over het flankerend onderwijsbeleid van de gemeente. De samenstelling van het LOP is daarvoor niet geschikt.” De Vlaams Belangfractie stelt zich de vraag of het falen van de LOP's – wat toch wel mag gesteld worden – niets heeft bijgebracht? Niet alleen zijn de LOP's niet uitgerust voor extra bijkomende taken die hen door dit decreet weer toevertrouwd worden, ook werd al zeer duidelijk dat dergelijk platform niet overal werkt. De VLOR merkt trouwens ook nog op dat de minister reeds volop bezig is met de maatregel betreffende de uitbreiding van extra-ondersteuning aan niet-centrumsteden. De spreker vraagt of de minister dit kan verduidelijken.

Mevrouw Michiels vraagt vervolgens waarom een aantal elementen, die toch wel zeer belangrijk zijn, enkel in de memorie van toelichting staan en niet in het decreet zelf: de verdeelsleutel voor de middelen aan de centrumsteden en de klachtenregeling bij het toekennen van andere voordelen dan sociale voordelen. Ervaring met onder andere het Gemeentedecreet heeft geleerd dat dergelijke zaken beter ondubbelzinnig in het decreet worden ingeschreven en niet enkel in de memorie van toelichting.

De spreker heeft ook nog bij enkele hoofdstukken een aantal specifieke opmerkingen. Wat de sociale voordelen betreft, is de Vlaams Belangfractie overtuigd dat deze regeling voor een aantal steden en gemeenten positief zal zijn en daar voor een dynamiek zal zorgen. Maar ze vreest ook dat de autonomie van de school zal worden aangetast als een lokaal bestuur criteria kan inbouwen of voorwaarden kan opleggen waaraan scholen moeten voldoen om recht te hebben op extra voordelen. Indien de school aanspraak wil kunnen maken op die extra voordelen, dan zal ze moeten plooiën naar de criteria die door het lokaal bestuur worden opgelegd.

De controle op leerplicht en kleuterparticipatie werd al geruime tijd aangekondigd. De Vlaams Belangfractie heeft toen ook gezegd dat dit niet realiseerbaar is vanuit het beleidsdomein Onderwijs alleen, maar dat hiervoor duidelijk overleg en samenwerking nodig is met andere beleidsdomeinen. Wordt ook in de andere domeinen een beleid op poten gezet dat dit onder-

wijsbeleid moet versterken? De spreker wenst nogmaals te herhalen dat haar fractie overtuigd is van de noodzaak van vroegtijdige participatie van kleuters. Maar ook nu weer wordt de kern van het probleem niet aangepakt: de motivatie, de wil tot slagen moet komen vanuit de thuisomgeving. Indien de broodnodige ondersteuning bij de schoolloopbaan van kinderen – en dit begint al bij kleuters – ontbreekt, dan zullen alle maatregelen, zelfs leerplichtverlaging, niet helpen. Daarom herhaalt mevrouw Michiels haar vraag of ook bijvoorbeeld de beleidsdomeinen Welzijn en Inburgering op dit spoor zitten.

De centrumsteden krijgen een aanzienlijke som extra middelen ter beschikking bovenop de extra's die zij al krijgen vanuit het Stedenfonds. Welk is het rendement van al deze extra middelen? Is hier al enig resultaat zichtbaar op het terrein?

Niet-centrumsteden kunnen ook in aanmerking komen voor extra betoelaging van projecten. Dit onderscheid met centrumsteden is voor de Vlaams Belangfractie onaanvaardbaar. Financiële steun moet gegeven worden naargelang de nood zich voordoet. De nood kan in een niet-centrumstad even groot of groter zijn dan in een centrumstad. Niet-centrumsteden zijn echter afhankelijk van de beschikbare budgettaire ruimte. De spreker geeft het voorbeeld van Vilvoorde dat niet is opgenomen in de lijst van centrumsteden. De criteria waaraan de projecten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor extra betoelaging kunnen in Vilvoorde echter moeiteloos gehaald worden, maar Vilvoorde zal altijd afhankelijk zijn van de budgettaire ruimte. Een gelijkaardig project in een centrumstad als bijvoorbeeld Leuven zal veel zekerder zijn dat het de nodige middelen zal krijgen. Dergelijke regeling is voor de Vlaams Belangfractie onaanvaardbaar.

Wat het hoofdstuk Brussel betreft, heeft mevrouw Michiels enkele vragen over de beide vzw's waarover sprake is in het ontwerp van decreet. Ten eerste is er de vzw Voorrangbeleid Brussel. De spreker wil niet ontkennen dat er hard gewerkt wordt door mevrouw Deckers en haar medewerkers. Maar er kan niet ontkennt worden dat intussen duidelijk is geworden dat deze zachte aanpak niet echt werkt: nog steeds worden in vele Brusselse scholen van het Nederlandstalig onderwijs de eindtermen niet gehaald en is de kennis van het Nederlands van vele leerlingen ondermaats bij het beëindigen van hun lager onderwijs. Mevrouw Michiels pleit daarom andermaal voor het invoeren van taalbadklassen: de leerlingen die op scharnier-

momenten – de overgang van kleuter- naar lager onderwijs en de overgang van lager naar middelbaar onderwijs – over onvoldoende kennis van het Nederlands beschikken om met goed gevolg de lessen te volgen, worden een jaar in een taalbadklas ondergedompeld, waar zij eerst de taal aanleren vooraleer zij geconfronteerd worden met extra leerinhouden. Daarna stromen zij terug in in het gewoon onderwijs. Dit jaar vertraging weegt niet op tegen latere faalervaringen.

Een andere vzw is de Werkgroep Immigratie. Bij de bespreking van het decreet van 7 mei 2004 houdende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel-Hoofdstad werd gevraagd – en niet eens door de Vlaams Belangfractie – of het niet nuttiger zou zijn om eerst een grondige evaluatie van het bicultureel onderwijs te maken vooraleer dit structureel te verankeren. Is die evaluatie intussen gebeurd? Wat zijn daar de resultaten van? Mevrouw Michiels vindt het zeer eigenaardig dat beide vzw's blijvend gesubsidieerd worden zonder enige vorm van evaluatie. Zij wil zich zeer uitdrukkelijk aansluiten bij de opmerking van de Raad van State die stelt dat een regeling, waarbij door een decreetgever subsidies worden verleend of gewaarborgd voor welbepaalde private verenigingen, zonder daar zeer concrete voorwaarden aan te verbinden, tal van vragen oproept. Zij leest immers in de memorie van toelichting: “Een einddatum geven aan de vzw Voorrangbeleid en de vzw Immigratie betekent niet dat de projecten worden stopgezet. Alleen is de voortzetting geen automatisme meer, maar is deze afhankelijk van het nieuw af te sluiten protocolakkoord en de resultaten van de rondetafelconferentie met betrekking tot het Brussels onderwijs.” Is het bovendien de bedoeling om beide vzw's expliciet op te nemen in het protocolakkoord? Zullen ook andere verenigingen die voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 24 daarin worden opgenomen? Zo ja, aan welke verenigingen denkt de minister op dit ogenblik?

De spreker wenst de minister veel moed toe bij het overleg met zijn Franstalige collega over Brussel. Het verleden heeft al overduidelijk uitgewezen dat dergelijke voornemens vaak niet verder komen dan het stadium van voornemens. Zij denkt hierbij aan het regeerakkoord dat stelt dat vanaf 1 januari 2006 eenzijdige maatregelen zouden worden genomen in het dossier van de faciliteitenscholen. Ook de soap rond de Plantentuin van Meise – weliswaar een heel ander onderwerp – toont aan dat er van Franstalige kant weinig medewerking te verwachten valt. De Vlaams

Belangfractie zal de eerste zijn om de minister te feliciteren mocht hij daadwerkelijk een convenant met zijn Franstalige collega kunnen sluiten.

2. Opmerkingen van de heer Dirk De Cock

De heer *Dirk De Cock* stelt dat de sp.a-spiritfractie heel tevreden is met het ontwerp van decreet flankerend onderwijsbeleid, vooral vanwege het subsidiairiteitsbeginsel. De lokale besturen krijgen hierdoor meer armslag om volgens eigen planning een specifiek beleid uit te bouwen. De lokale besturen kunnen, en dat beoogt het decreet ook, actief interveniëren op het vlak van bijvoorbeeld spijbelen, kleuterparticipatie, stageplaatsen enzovoort. Flankerend onderwijsbeleid raakt niet aan de gemeentelijke bevoegdheid om als autonome inrichtende macht op te treden en wil geenszins afbreuk doen aan de jurisdictie van andere inrichtende machten, integendeel. Hieruit volgt natuurlijk dat er afgebakend moet worden. De afbakeningen die voorliggen, betreffen:

- sociale en andere voordelen, waarbij gelijke kansen heel belangrijk zijn;
- de kleuterparticipatie;
- de ondersteuning voor (en dus ook door) de centrumsteden;
- de mogelijke uitbreiding van extra ondersteuning aan niet-centrumsteden;
- een flankerend onderwijsbeleid in Brussel.

Wat Brussel betreft, staat een aantal brede-school initiatieven in de startblokken of zijn reeds gestart. Daarin is de samenwerking met alle netten essentieel. De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) heeft daarbij een sturende rol. De gemeenten zijn immers tevens actoren voor wat betreft het cultuurbeleid, sportbeleid, milieubeleid, jeugdbeleid enzovoort.

De differentiatie die de gemeenten kunnen aanbieden met betrekking tot projecten met bijvoorbeeld een aantal GOK-leerlingen is een surplus. Ook de versterking van het LOP op lokaal niveau lijkt de spreker belangrijk. Het LOP moet actief betrokken worden bij de totstandkoming van het onderwijsbeleidsplan.

Voor wat Brussel betreft, staat het Brussel-voorrangbeleid van mevrouw Deckers een beetje model

voor dit decreet. Brussel is nog iets meer dan de andere centrumsteden een geografische entiteit waarbinnen ongeveer alle mogelijke problematieken zich voordoen. Een nieuw protocol met de VGC wordt in het vooruitzicht gesteld, waarbij het de bedoeling is om de bevindingen van de rondetafelconferentie over Nederlandstalig onderwijs in Brussel te implementeren. Het partnerschap van de scholen met de lokale besturen wordt door dit decreet gestimuleerd en geoptimaliseerd.

3. Opmerkingen van mevrouw Stern Demeulenaere

Mevrouw *Stern Demeulenaere* stelt dat de Open Vld-fractie hoopt dat het voorliggende ontwerp van decreet er zal in slagen vorm te geven aan het flankerend onderwijsbeleid, onder andere voor wat betreft de problematiek van de sociale voordelen. In tegenstelling tot de huidige regelgeving die strikt afbakt wat gemeenten voor andere dan de gemeentescholen kunnen en mogen doen, blijkt uit het ontwerp van decreet de bedoeling om zowat alles toe te staan. Op het vlak van de sociale voordelen blijft de regeling in grote lijnen behouden. Dat alles, of bijna alles, wordt toegestaan, heeft te maken met het opentrekken van het gezondheidstoezicht naar 'andere voordelen', waarbij aan de gemeenten de autonomie wordt verleend om dit via criteria in goede banen te leiden. De spreker meent dan ook dat er zal op moeten worden toegezien dat de middelen ingezet voor het flankerend onderwijsbeleid, niet worden aangewend voor onderwijsgebonden toepassingen. Zij hoopt dan ook dat hier in de nodige opvolging zal worden voorzien.

In artikel 4 van het ontwerp wordt weliswaar gesteld dat het toepassingsgebied slaat op het gefinancierd en gesubsidieerd basis- en secundair onderwijs, maar bij de opsomming van wat onder sociale voordelen valt in artikel 6 van het ontwerp, blijft de huidige ruimere regeling voor het basisonderwijs ongewijzigd, ware het niet dat de bepaling van artikel 6, 4°, inzake de kosten voor de toegang tot het zwembad zich dan weer beperkt tot het lager onderwijs. Is hier sprake van spraakverwarring tussen de begrippen 'basisonderwijs' en 'lager onderwijs' of is dit bewust? Vanwaar deze beperking? In de memorie van toelichting is hierover niets terug te vinden.

Hoe zit het met de studieopvang in het basisonderwijs? Wanneer studieopvang wordt georganiseerd voor leerlingen van de eerste en tweede graad van het basisonderwijs moet deze opvang als een avondtoe-

zicht worden geïnterpreteerd; studieopvang voor de leerlingen van de derde graad van het basisonderwijs wordt niet als een sociaal voordeel beschouwd. Kan de minister dit verduidelijken?

Een duidelijke afbakening tussen de rol van het lokaal bestuur als inrichter van het lokaal onderwijs enerzijds en de rol van het lokaal bestuur als inrichter van het flankerend onderwijsbeleid anderzijds, lijkt dan ook aangewezen om erop toe te zien dat de regierol van de lokale besturen of gemeenten verduidelijkt wordt.

Om misbruiken te voorkomen en er op toe te zien dat de schoolbesturen op hun beurt hun afspraken ook nakomen op het gebied van de toegekende middelen, zowel sociale als andere, in het kader van het flankerend onderwijsbeleid, lijkt het de Open Vld-fractie dan ook aangewezen dat de schoolbesturen zich op een of andere manier zouden engageren om de verantwoording van de bestede middelen in dit kader jaarlijks ter controle voor te leggen aan de gemeenteraad.

In het geval van de lokale besturen die zelf onderwijs aanbieden moeten deze, indien ze sociale voordelen toekennen aan de eigen scholen, niet alleen dezelfde sociale voordelen toekennen aan de andere scholen. Bijkomende voorwaarde is dat deze erom verzoeken. Deze voorwaarde is echter niet voorzien in het geval de lokale besturen zelf geen onderwijs aanbieden. Voor dit onderscheid wordt evenwel geen objectieveerbare grond aangegeven.

De mogelijkheid om klacht neer te leggen tegen eventuele misbruiken of oneerlijke concurrentie, ervaart de Open Vld-fractie als positief. Er wordt wel gevreesd dat dit niet afdoende zou kunnen blijken na verloop van tijd. Immers bij klachten of problemen in verband met oneerlijke concurrentie of misbruiken kan men wel stappen zetten in de richting van de commissie Zorgvuldig Bestuur enerzijds, of de provincie anderzijds, maar dan rest het probleem van de rechtzetting die zich misschien zal opdringen in bepaalde omstandigheden. Zullen deze instanties de nodige instrumenten aangereikt krijgen om hier van rechtswege in te grijpen waar nodig of blijft men genooddaakt uiteindelijk naar de rechtbank te stappen om de rechtzetting af te dwingen?

Ook blijft het voor de spreker nog een beetje gissen naar de werkelijke rol die de lokale besturen toebedeeld krijgen inzake het verhogen van de kleuterpar-

ticipatie, een dossier dat de Open Vld-fractie nauw aan het hart ligt.

Daarbij wordt wel in de memorie van toelichting gesteld dat de nodige ondersteuning en instrumenten zullen worden aangereikt door instanties zoals de VVSG, maar de vraag blijft in hoeverre deze vrijblijvende aanzet afdoende zal blijken om de lokale besturen daadwerkelijk aan te zetten tot de uitvoering, gezien de nieuwe bijkomende taak die hier wordt weggelegd voor de lokale besturen en die ook bijkomende lasten zal veroorzaken. Worden ook hier nog bijkomende stimulansen voorzien of wordt dit voldoende geacht om resultaten te oogsten?

4. Opmerkingen van de heer Robert Voorhamme

De heer *Robert Voorhamme* stelt dat het voorliggende ontwerp van decreet in essentie twee behoeften invult die zich al geruime tijd op het terrein doen voelen. Ten eerste kan via dit ontwerp van decreet meer dan voorheen rekening worden gehouden met de verscheidenheid aan onderwijsuitdagingen die zich voordoen op het terrein. Daar adequaat op inspelen getuigt van goed bestuur. Het is dus goed dat via dit ontwerp een vorm van subsidiariteit wordt ingevoerd. Ten tweede wordt het mogelijk om doortastender te werken aan een geïntegreerd beleid op lokaal niveau. Heel wat van de maatschappelijke uitdagingen, waarbij onderwijs veelal een belangrijke rol speelt, kunnen maar goed worden aangepakt indien dit op een geïntegreerde manier gebeurt.

Het spijbelbeleid is hiervan een goed voorbeeld omdat dit niet alleen kan worden aangepakt vanuit de onderwijsinstellingen, alhoewel zij daar een zeer belangrijke rol in spelen. Het is ook op het lokale terrein dat verschillende beleidscategorieën die door het federale of Vlaamse overheidsniveau worden geregeld, zoals onderwijs, welzijn, veiligheid, samenkomen om ze ook te laten samenwerken.

Een ander voorbeeld is het kleuterparticipatiebeleid. Het is ook bekend dat er zich een probleem stelt bij delen van de bevolking inzake participatie en betrokkenheid van de ouders bij het onderwijs. De manier waarop schoolteams hiermee omgaan speelt een cruciale rol maar zij zijn niet de enige. Puttend uit zijn eigen ervaring stelt de spreker vast dat taal een zeer belangrijke drempel kan vormen voor ouders om echt te participeren in de school van hun kinderen.

Dit kan worden overbrugd door inspanningen vanuit de school. Ouders die bij de inschrijving in het kader van het GOK-decreet opgeven dat thuis geen Nederlands wordt gesproken, wordt nu een taal cursus aangeboden. Dit vloeit voort uit een andere regelgeving, namelijk het vernieuwde Inburgeringsdecreet. In plaats van het eerste cursusjaar te organiseren op het niveau van een instelling voor basiseducatie of volwassenenonderwijs, wordt het binnen de school van de kinderen georganiseerd. Daardoor verhoogt de motivatie. De heer Voorhamme stelt dat hij iedereen eens zou willen uitnodigen om op het terrein te gaan kijken: moeders die nauwelijks Nederlands spraken en daardoor geen enkel contact met de school hadden, maar die nu meerdere keren per week in de school van hun kinderen vertoeven en met de directie en leerkrachten in contact komen. Daardoor wordt de drempel weggenomen en is men echt gemotiveerd om Nederlands te leren en na het eerste jaar in een instelling verdere taal cursussen te volgen. Dat is een ongelooflijke doorbraak. Dit kan alleen door de brug te maken met andere instellingen en sectoren die op lokaal vlak met dezelfde problematiek bezig zijn.

Nog een ander voorbeeld, wat zeer acuut begint te worden, is de relatie met de arbeidsmarkt: lokaal kunnen er in samenwerking met de VDAB initiatieven worden genomen. Het is goed dat ook op dit vlak op een gestructureerde manier met het onderwijs kan worden samengewerkt. Een decretale basis hiervoor maakt het makkelijker voor gemeentebesturen om deze rol op te nemen en dit duidelijk te maken aan de onderwijspartners. Een modernisering van de regelgeving over sociale voordelen was daarom op zijn plaats.

Dit ontwerp van decreet geeft ook aan de scholen de mogelijkheid om uit hun schulp te kruipen. In de verhouding tussen lokaal bestuur en school hadden beiden dikwijls angst om hun boekje te buiten te gaan. Gelet op de toekomstige uitdagingen, was een modernisering nodig.

De heer Voorhamme formuleert wel de bedenking dat als gemeenten initiatieven nemen ze ervan uit gaan dat ze daarvoor eerst een draagvlak nodig hebben en niet eigengereid te werk gaan. Dat betekent dat er voldoende overleg moet worden georganiseerd. De stelregel moet zijn dat indien de verschillende vertegenwoordigers van de onderwijspartners niet op één lijn zitten, het moeilijk is om eenzijdig initiatieven proberen door te drukken. Waar het LOP niet werkt,

zal men andere pistes moeten bewandelen. Waar het wel functioneert, zijn goede afspraken met het LOP noodzakelijk.

De nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs ligt in het vooruitzicht met als doel de lat gelijk te leggen. Dit ontwerp is een essentieel sluitstuk hierbij. De spreker begrijpt niet dat mevrouw Michiels stelt dat dit decreet eigenlijk een manier is om van het Vlaamse onderwijs verder een eenheidsworst te maken. Het is net per definitie een mogelijkheid om gedifferentieerd te werken in functie van behoeften.

In Antwerpen is nu het systeem van kostenbeheersing ingevoerd. Voordien was er al een soort van maximumfactuur ingevoerd die alleen verplicht kon ingevoerd worden voor de inrichtende macht van het stadsonderwijs. In het kader van het Sociaal Fonds, dat vanuit gemeentelijke middelen werd gespijsd, waarop op dezelfde wijze beroep kon worden gedaan door alle netten – wat misschien niet echt wettelijk was op dat ogenblik – was het logisch dat hieraan criteria werden gekoppeld zoals de beheersing van de kostprijs. Dit ontwerp van decreet is een grote vooruitgang, ook al heeft het budgettair een minder grote impact dan bijvoorbeeld de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs. Het ontwerp maakt ook een andere benadering van onderwijs mogelijk door lokale besturen. Dit kan een nieuwe dynamiek creëren die een toegevoegde waarde vormt. Onderwijs mag niet alleen het voorwerp zijn van het Vlaamse beleidsniveau, de verschillende onderwijskoepels en de scholen. De heer Voorhamme vindt het heel belangrijk en een vooruitgang voor het onderwijs dat op deze manier gemeentebesturen in de toekomst misschien meer bewust zullen zijn van het belang van onderwijs in een globale maatschappelijke beleidsaanpak.

5. Opmerkingen van mevrouw Kathleen Helsen

Mevrouw *Kathleen Helsen* stelt dat het ontwerp tegemoet komt aan de praktijk die zich vandaag voordoet bij de lokale besturen. De huidige reglementering is onvoldoende en remt de lokale besturen om hun rol ten volle op te nemen. Lokale mandatarissen moeten momenteel op zoek gaan naar creatieve oplossingen om hun doelstellingen te verwezenlijken binnen de geldende wetgeving. In haar gemeente heeft mevrouw Helsen ondervonden hoe men op cultureel vlak de scholen wenste te ondersteunen maar hiervoor op zoek moest gaan naar mogelijke oplossingen.

De CD&V-fractie vindt het belangrijk dat de lokale besturen hun dubbele rol blijven opnemen. Het lokale niveau is het meest geschikte niveau om het officieel onderwijs in te richten. Zo kan het vertrouwen van de mensen ter plaatse worden verworven en kan de gemeente, rekening houdend met de geloofsovertuiging of levensopvatting, kwaliteitsvol onderwijs aanbieden. Het lokale bestuursniveau kan ook de regierol op zich nemen en ondersteunend zijn voor alle scholen op haar grondgebied. De CD&V-fractie is het ook eens wanneer de minister stelt dat het lokale bestuursniveau beter geschikt is om bepaalde doelstellingen die door het Vlaams niveau worden vooropgesteld, te realiseren. Maar die ondersteunende rol van de lokale besturen moet gebeuren met respect voor de eigenheid en het specifieke pedagogische project van elke school.

De spreker vindt het belangrijk dat het lokale niveau deze dubbele rol opneemt maar benadrukt dat een neutrale opstelling belangrijk is om die regierol aanvaardbaar te maken bij de andere onderwijsnetten. Daarom is het goed dat in het ontwerp is opgenomen dat lokale besturen een financiële verantwoording moeten geven. Ook het feit dat voor de financiering van projecten bij de projectaanvraag een duidelijke weergave van de totale kostprijs en de financieringsbronnen nodig is, is belangrijk. Om de transparantie nog te verhogen stelt de CD&V-fractie voor dat er een algemeen budgettair plan wordt toegevoegd aan het onderwijsplan.

Het lokale bestuursniveau heeft nog meer mogelijkheden dan diegene die door het ontwerp van decreet worden aangeboden. Het kadert binnen het Vlaamse onderwijsbeleid met het accent op gelijke kansen. Het lokale bestuursniveau kan ook op andere vlakken ondersteuning bieden voor het onderwijsbeleid. Die integrale benadering is een opportuniteit die ook in de toekomst nog meer kansen moet krijgen.

De minister heeft vooral het accent gelegd op gelijke kansen en op de centrumsteden. De CD&V-fractie is ervan overtuigd dat de besturen van niet-centrumsteden een versterking kunnen betekenen van het onderwijsbeleid. Mevrouw Helsen heeft zelf ervaren wat het effect is van decreten over lokaal cultuurbeleid, jeugdwerkbeleid en lokaal sociaal beleid. Dit brengt op het lokale niveau zaken in beweging. Zij gelooft dat dit ook het geval kan zijn voor het lokaal onderwijsbeleid. In een tweede fase zou dit moeten evolueren naar het flankerend onderwijsbeleid waarbij alle gemeenten ten volle kansen krijgen. De spreker vindt het goed dat met dit ontwerp van decreet samenwerkings-

verbanden tussen gemeenten kansen krijgen maar stelt vast dat hieraan in eerste instantie geen financiële middelen zijn gekoppeld waardoor gemeentebesturen op hun honger zullen blijven zitten.

In het ontwerp wordt van de centrumsteden verwacht dat zij een onderwijsplan ontwikkelen en concrete projectvoorstellen doen. De vraag is wat wordt verstaan onder een project. De CD&V-fractie vindt het belangrijk dat de centrumsteden een aantal zaken aan de basis fundamenteel kunnen veranderen door een lokaal onderwijsbeleid. Dit kan niet altijd via kortlopende projecten. In het ontwerp gaat het om projecten van drie jaar. Het is niet duidelijk of verlenging mogelijk is. Belangrijk is dat een evaluatie wordt voorzien. In die evaluatie moet nagegaan worden of de verwachte effecten gerealiseerd werden. De vraag is wat er moet gebeuren als de beoogde effecten niet werden bereikt. Worden de middelen voor die centrumstad ontnomen? Zal men moeten vaststellen dat het moeilijk is om na drie jaar een project ten gronde te evalueren omdat effecten zich pas op langere termijn uiten? De spreker verwijst naar de proeftuinen waar men tot de conclusie komt dat men bij onderwijsaangelegenheden meer tijd nodig heeft om het effect te meten. Zij stelt de vraag of het projectmatige werk de juiste keuze is en is ervan overtuigd dat het belangrijk is om structureel een aantal middelen te voorzien.

Scholen en CLB zijn de eerste actoren die het Vlaamse onderwijsbeleid mee moeten realiseren. Zij moeten dan ook in de eerste plaats over voldoende middelen kunnen beschikken. In tweede instantie kunnen andere actoren ondersteunend werk leveren.

Het is belangrijk dat de ondernomen acties door de lokale overheden overlegd zijn met de lokale actoren. Het ontwerp van decreet voorziet dat er een samenwerking en overleg moet zijn met het LOP. De vraag kan gesteld worden of dit het geschikte orgaan is voor overleg. In het ontwerp is het overleg en de samenwerking voorzien voor de centrumsteden, waar er een LOP actief is. Echter, niet in alle centrumsteden is een LOP aanwezig, bijvoorbeeld in Roeselare. De CD&V-fractie vindt het belangrijk in het kader van de leerplichtcontrole en de kleuterparticipatie om ook in niet-centrumsteden waar geen LOP is overleg te voorzien. Acties moeten worden ondernomen in overleg met de scholen en het CLB. Dit zou anders nefaste gevolgen kunnen hebben op het terrein. Dit zou best in het decreet worden vervolledigd.

De lokale besturen moeten de onderwijsactoren versterken met hun onderwijsbeleid. Het engagement

van de onderwijsactoren om het lokale onderwijsbeleid mee te realiseren, is dan ook belangrijk. Er wordt in het ontwerp voorzien dat het engagement van de actoren omschreven wordt in het onderwijsplan. Er mag verwacht worden dat de verschillende onderwijsactoren effectief verklaren welk engagement ze willen opnemen om precies welk aspect van het lokale onderwijsplan mee te realiseren. Dat maakt het ook de Vlaamse overheid duidelijk hoe gedragen het onderwijsplan is en welke kans het heeft op slagen.

6. Opmerkingen van de heer Luc Martens

De heer *Luc Martens* meent dat er een praktijk is van flankerend onderwijsbeleid in vele gemeenten. Dit ontwerp van decreet geeft hieraan meer structuur. Een ander voordeel is dat met het ontwerp een vorm van competitie tussen de verschillende inrichters van onderwijs die soms aanwezig is, kan worden overstegen. De spreker verwijst naar het voorbeeld in Roeselare. Het flankerend onderwijsbeleid is sterk gefocust op de gelijke onderwijskansen. Hij kan zich daarin vinden maar het flankerend beleid reikt echter verder. Het gaat ook om het integreren van verschillende beleidsdomeinen, het creëren van een brede school, het verhogen van de efficiëntie en effectiviteit enzovoort. Dit zou nog sterker kunnen benadrukt worden.

Mogelijks onderschat men de inspanningen die de meeste gemeenten zullen moeten doen om een onderwijsplan op te stellen. Er is nog een verschil tussen een overleg op basis van een al dan niet gestructureerde agenda en een plan onderhandelen en opmaken. Dit vraagt een grote inspanning die een budgettaire inbreng zal vragen van de gemeenten. Hoe kleiner de gemeente, hoe groter die inspanning zal zijn. Een globaal onderwijsplan zal ook moeten verduidelijken hoe bijvoorbeeld rond veiligheid en gezondheid zal worden gewerkt. Dit vraagt heel wat studiewerk en bruggen slaan met andere beleidsdomeinen om te komen tot een positieve interactie.

De heer Martens hoopt dat via de uitvoeringsbesluiten het probleem van het leerlingenvervoer alsnog wordt opgelost. Momenteel wordt leerlingenvervoer nog vaak gebruikt voor oneigenlijke concurrentie. Los daarvan staat binnen dit model nog de vraag naar de opportuniteit en de middelen die daartegenover staan.

Tot slot wenst de spreker dieper in te gaan op de globale positie van het stedelijk onderwijs. Het onderscheid met het gemeenschapsonderwijs is behoorlijk

dun geworden. Alleen voor de CLB's kunnen zij zich nog altijd richten tot andere dan die van het gemeenschapsonderwijs. Op een bepaald moment zal de vraag worden gesteld hoe die twee netten zich tot elkaar gaan verhouden. De discussie over het flankerend beleid zal ter plaatse ook deze vraag opwerpen. Sommige steden hebben al een voorafname gedaan, zoals Mechelen, anderen zoals Antwerpen hebben voor een vorm van verzelfstandiging gekozen. Als die verzelfstandiging ten gronde wordt doorgevoerd zal de stedelijke school, op het vlak van initiatief, bijna een statuut van vrije school aannemen.

7. Antwoord van de minister

De *minister* wijst erop dat de verschillende leden van de meerderheid het belang hebben beklemtoond van het ontwerp van decreet en ook overwegingen hebben gemaakt waarmee hij het eens is. Mevrouw Helsen had het bijvoorbeeld over respect voor de eigen identiteit van het schoolproject en de autonomie van de scholen. De heer Voorhamme wees op het bredere aspect. De minister kan zich ook terugvinden in de stelling van de heer Martens dat met het ontwerp een structurering wordt doorgevoerd van wat lokaal al gebeurt.

De minister beaamt dat de uitvoeringsbesluiten bijzonder belangrijk zijn. De antwoorden op een groot deel van de gestelde vragen bevinden zich in deze uitvoeringsbesluiten.

De minister spreekt de opmerkingen van mevrouw Michiels tegen dat dit ontwerp van decreet de vrijheid van onderwijs, de eigen identiteit van het schoolproject en de autonomie van de scholen zou aantasten.

Mevrouw Michiels gaf Vilvoorde als voorbeeld van een niet-centrumstad die geen garantie kijgt op een tussenkomst. Dit is voor de minister eerder een ongelukkig gekozen voorbeeld vermits hij in de rest van zijn beleid, maar wel intrinsiek ermee verbonden, veel heeft gedaan voor het onderwijs in Vilvoorde: de versterking van het basisonderwijs met extra leerkrachten omwille van het aantal anderstaligen, een project in Houtem waar met ouders wordt gewerkt en een algemeen project voor het secundair onderwijs in Vilvoorde. Dit bewijst volgens de minister dat hij zich niet wil beperken tot de centrumsteden als hij nadenkt over de stedelijke problematiek. Tussen haakjes stelt hij dat hij weet dat het stadsbestuur van Vilvoorde van oordeel is dat zij een centrumstad

moet zijn. De minister heeft sympathie voor die stelling maar dat is een ander debat.

Wat de opmerkingen betreft over planlast, is de minister van mening dat de centrumsteden waarmee in het overlegplatform werd gesproken bijzonder geapprecieerd hebben dat deze uitdaging op een vrij systematische manier wordt aangepakt. Aan hen wordt ook gevraagd om op een dergelijke manier te werken met een onderwijsplan en een budgettaire plan. Dit is belangrijk en de centrumsteden ervaren dit niet als een planlast. Door het woord planlast op deze manier te gebruiken, wordt elke vorm van planmatig beleid in een negatief daglicht gesteld.

De opmerking van de VLOR dat de LOP's door hun samenstelling niet geschikt zijn om advies te geven over flankerend onderwijsbeleid klopt. Er wordt echter alleen aan de LOP's een advies gevraagd over projecten die betrekking hebben op het leerplichtonderwijs en op het territorium van de gemeente. Het LOP is daarvoor uitstekend geschikt. De minister vindt het belangrijk dat dit ontwerp de positie van het LOP deels beschermd. Indien er ook een overleg zou komen binnen de gemeente over het flankerend onderwijsbeleid op zich, dan zou de neiging kunnen ontstaan bij de actoren om dit overleg veel interessanter te vinden dan het LOP, vermits daar het geld wordt uitgedeeld. De twee fora zijn belangrijk, en het was uitdrukkelijk de bedoeling om het evenwicht in het ontwerp van decreet te verankeren.

Mevrouw Michiels stelde dat de niet-centrumsteden geen garanties krijgen. De minister kan zich terugvinden in de idee van mevrouw Helsen dat het beleid een langetermijnstappenplan voor ogen houdt, waarbij uiteindelijk elke gemeente een flankerend onderwijsbeleid ontwikkelt. Het is echter veel eenvoudiger om te starten met de centrumsteden en hen garanties te geven.

Op de vraag waarom bepaalde zaken in de memorie van toelichting staan in plaats van in het decreet, antwoordt de minister dat dit niet noodzakelijk is. Het gaat hier om bestaande wetgeving. Zo is het de commissie Zorgvuldig Bestuur die optreedt wanneer een gemeentebestuur als inrichtende macht zijn net bevoordeelt. Hetzelfde geldt voor het toezicht dat door de provincie wordt uitgeoefend op een gemeente die zelf geen inrichter is van onderwijs. Bestaande wetgeving moet niet herhaald worden in het decreet. De reden waarom de verdeelsleutel voor de niet-centrumsteden in de memorie staat en niet in het decreet

is om de Vlaamse overheid een zekere beleidsruimte te geven.

De minister ziet geen graten in de prioriteit voor gelijke kansprojecten. Het is het recht van de Vlaamse overheid, wanneer dit wordt goedgekeurd door het Vlaams Parlement, om hieraan voorrang te geven. Dit is meer dan alleen bezig zijn met leerlingen die beantwoorden aan GOK-indicatoren. Maar zoals reeds aangehaald door de heren Martens en Voorhamme, is het veld zeer breed. Dit is terug te vinden in de memorie van toelichting. Het gaat ook bijvoorbeeld over de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, over taal enzovoort.

Het wordt inderdaad mogelijk gemaakt dat de Vlaamse overheid in Brussel projecten structureel ondersteund. Wat de precieze toekomst is van die projecten wordt nog niet gezegd. Er loopt immers overleg met de bevoegde Brusselse minister in uitvoering van de rondetafelconferentie in Brussel. Dit is een vrij gecompliceerde discussie over de structuren, hoe het verder moet, hoe dit kan gestroomlijnd worden enzovoort. Bovendien is er nog overleg nodig met het ganse onderwijsveld.

Inzake de opmerkingen van mevrouw Demeulenaere stelt de minister dat er mogelijks verwarring is. In het ontwerp wordt inderdaad een onderscheid gemaakt tussen middagtoezicht en avondtoezicht. Maar er wordt in deze materie geen onderscheid gemaakt tussen de eerste en tweede graad enerzijds en de derde graad anderzijds.

Voor zwemmen gaat het niet over het kleuteronderwijs, vermits zwemmen niet opgenomen is in de eindtermen. Dit is wel het geval voor het lager onderwijs, zoals toegelicht in de memorie. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen wat verplicht is in de eindtermen, wat de scholen zelf moeten dragen, en wat daarbovenop komt. In dat laatste geval spelen de sociale voordelen.

De controle van gemeenten over het gebruik van het geld door schoolbesturen moet worden geregeld in het procedurebesluit. Er is geen terugvorderingsprocedure voorzien door de Vlaamse decreetgever als een schoolbestuur financiële middelen verkeerd aanwendt. Het gaat immers niet om geld van de Vlaamse

overheid. Het is aan de gemeentebesturen om dit te bepalen.

Om de lokale besturen aan te moedigen, rekent de minister op de VVSG voor sensibilisering en vorming.

De minister kan zich terugvinden in de door mevrouw Helsen geformuleerde filosofie over transparantie, regie, neutraliteit. De evaluatie van de door de gemeente ontwikkelde projecten is een zaak van het gemeentebestuur. In het overlegplatform zal met betrekking tot monitoring en evaluatie samen met de centrumsteden aan beleidsontwikkeling worden gedaan om een zekere systematiek aan te brengen. Hoe de Vlaamse overheid zal evalueren zal ook worden opgenomen in de procedurebesluiten.

De opmerking van de heer Martens dat het besluit inzake leerlingenvervoer nog op zich laat wachten, klopt. De minister meent dat moet nagegaan worden hoe het beleid dat wordt ontwikkeld rond duurzaam trappen en stappen vorm krijgt. Dat is niet zo eenvoudig. In een volgende legislatuur moet dan worden nagegaan wat men daarmee doet. Eerst moet er een beleid ontwikkeld worden dat voldoende breed is.

In Roeselare zal weldra een LOP worden opgericht, zodat er zich geen formalistisch probleem stelt.

Er werd opgemerkt dat het voor de gemeenten niet eenvoudig is om een onderwijsplan te maken. Op de vraag naar personeelondersteuning hiervoor, antwoordt de minister negatief. Er is wel een begeleidingstraject bij de VVSG.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen en definities

Artikelen 1 tot 3

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden unaniem aangenomen met 12 stemmen.

HOOFDSTUK II

Voordelen

AFDELING I

Sociale voordelen

Artikel 4

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Artikel 5

Mevrouw *An Michiels* vraagt wat het verschil is tussen het begrip ‘gemeenten’ dat wordt gebruikt in artikelen 5 en 7 en het begrip ‘lokale besturen’ zoals in artikel 10.

De *minister* antwoordt dat dit bewust is gebeurd. Het gaat om een belangrijk onderscheid. De regeling van de sociale voordelen verschilt van die van andere voordelen op een aantal punten. Namelijk van wie zijn die voordelen, voor wie zijn ze, en welk onderscheid mag er niet worden gemaakt? De minister verwijst naar de tabel (zie bijlage).

Wat het eerste betreft: sociale voordelen komen van gemeenten, andere voordelen van lokale besturen. De minister verwijst naar zijn toelichting. Het onderscheid tussen sociale voordelen, een regeling die vanaf nu enkel voor gemeenten zal gelden en de regeling van de andere voordelen, die ook voor de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie geldt, werd ingegeven in het kader van de uitvoerbaarheid voor deze laatste lokale besturen. Zij werken immers voor een veel groter grondgebied. Indien bijvoorbeeld een provincie een sociaal voordeel zou toekennen aan haar enige provinciale basisschool, dan zou ze dit ook moeten doen voor alle basisscholen van de andere netten. Dit betekent niet dat provincies geen beleid zouden kunnen ontwikkelen maar dan gelden

andere voordelen. Dit is nieuw omdat voorheen in het decreet Basisonderwijs de regeling voor sociale voordelen ook gold voor provincies.

Een tweede onderscheid betreft de vraag voor wie de voordelen zijn: sociale voordelen zijn voor het basis- en secundair onderwijs, andere voordelen zijn voor alle onderwijsniveaus en Syntra en de CDV.

Een derde verschil gaat over het onderscheid dat niet mag gemaakt worden. Bij sociale voordelen mag er geen onderscheid zijn tussen leerlingen, bij andere voordelen tussen scholen. Andere voordelen zijn immers niet altijd te identificeren op het niveau van elke individuele leerling.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Artikelen 5 tot 8

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

AFDELING II

Andere voordelen

Artikelen 9 tot 11

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

AFDELING III

Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 12

Mevrouw *Kathleen Helsen* merkt op dat in de tekst staat “artikel 1” in plaats van “artikel 12”.

De *voorzitter* stelt dat het hier om een drukfout gaat, en dat een louter technische correctie vereist is.

Het aldus bedoelde artikel 12 wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Artikel 13

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

HOOFDSTUK III

Leerplicht en verhoging van de deelname aan het onderwijs van alle kleuters

Artikel 14

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Artikel 15

Een amendement van mevrouw Kathleen Helsen, de heren Dirk De Cock en Robert Voorhamme, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Hans Schoofs en mevrouw Monica Van Kerrebroeck strekt ertoe aan het tweede lid een zin toe te voegen, die luidt als volgt:

“Als er geen LOP is, overlegt het lokaal bestuur hierover met de lokale onderwijsactoren, met name ten minste de scholen en de CLB's.” (amendement nr. 1).

Mevrouw *Kathleen Helsen* verwijst naar de verantwoording bij het amendement (*Parl. St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1315/2).

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

Artikel 16

Een amendement van mevrouw Kathleen Helsen, de heren Dirk De Cock en Robert Voorhamme,

mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Hans Schoofs en mevrouw Monica Van Kerrebroeck strekt ertoe een zin toe te voegen, die luidt als volgt:

“Als er geen LOP is, overlegt het lokaal bestuur hierover met de lokale onderwijsactoren, met name ten minste de scholen en de CLB's.” (amendement nr. 2).

Mevrouw *Kathleen Helsen* stelt dat het hier gaat om dezelfde verantwoording als het amendement bij artikel 15.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen, bij 4 onthoudingen.

HOOFDSTUK IV

Flankerend onderwijsbeleid betreffende centrumsteden

Artikel 17

Een eerste amendement van mevrouw Kathleen Helsen, de heren Dirk De Cock en Robert Voorhamme, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Hans Schoofs en mevrouw Monica Van Kerrebroeck strekt ertoe in 2°, b), de woorden “het engagement” te vervangen door de woorden “een engagementsverklaring” (amendement nr. 3).

Mevrouw *Kathleen Helsen* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

Een tweede amendement van mevrouw Kathleen Helsen, de heren Dirk De Cock en Robert Voorhamme, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Hans Schoofs en mevrouw Monica Van Kerrebroeck strekt ertoe aan 2°, een f) toe te voegen, dat luidt als volgt: “f) een algemeen budgettair plan bij het onderwijsplan” (amendement nr. 4).

Mevrouw *Kathleen Helsen* verwijst naar de verantwoording bij het amendement.

De amendementen nrs. 3 en 4 en het aldus geamendeerde artikel worden aangenomen met 8 stemmen en 4 tegen.

Artikelen 18 tot 20

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen en 4 tegen.

HOOFDSTUK V

Flankerend onderwijsbeleid:
projecten in andere gemeenten

Artikel 21

De heer *Jef Tavernier* stelt vast dat als vierde voorwaarde voor subsidiëring van projecten “het een school- en of netoverschrijdend project” moet betreffen. In een gemeente is het echter mogelijk dat op een bepaald niveau maar één school is, zodat het onmogelijk is om schooloverschrijdend te werken.

De *minister* antwoordt dat ervan wordt uitgegaan dat, wanneer het materieel onmogelijk is netoverschrijdend of schooloverschrijdend te werken, dit geen uitsluitende voorwaarde is.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen en 4 tegen.

HOOFDSTUK VI

Flankerend onderwijsbeleid in Brussel

AFDELING I

Vorrangsbeleid en bicultureel onderwijs

Artikelen 22 en 23

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen en 4 tegen.

AFDELING II

Algemene bepalingen met betrekking tot de ondersteuning van het Brussels onderwijs

Artikel 24

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen en 4 tegen.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

AFDELING I

Wijzigings- en ophefbepalingen

Artikelen 25 tot 28

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen en 4 tegen.

AFDELING II

Overgangsbepaling

Artikel 29

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen en 4 tegen.

AFDELING III

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 30

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen en 4 tegen.

IV. EINDSTEMMING

Het geamendeerde ontwerp van decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 4 tegen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Hans
SCHOOF

Monica
VAN KERREBROECK

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**HOOFDSTUK I**

Algemene bepalingen en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° basisonderwijs: het gewoon en buitengewoon basisonderwijs, erkend, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° centrumstad: Aalst, Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas, Turnhout;
- 3° deeltijds kunstonderwijs: het onderwijs, vermeld in titel V van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II;
- 4° gemeente: gemeente of intergemeentelijk samenwerkingsverband van gemeenten zoals vermeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;
- 5° hoger onderwijs: het onderwijs, georganiseerd door hogescholen en universiteiten;
- 6° lokaal overlegplatform: het lokaal overlegplatform vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 1, van het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I;
- 7° lokale actoren: de onderwijsinstellingen en alle andere rechtspersonen, instellingen, diensten, organisaties en/of groeperingen die op lokaal vlak bijdragen tot de doelstellingen van het flankerend onderwijsbeleid;
- 8° lokaal bestuur: de gemeenten, de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- 9° schoolbestuur: de inrichtende macht zoals vermeld in artikel 24, §4, van de Grondwet. Dit is

een rechtspersoon of natuurlijke persoon die verantwoordelijk is voor één of meer scholen;

10° secundair onderwijs: het voltijds secundair onderwijs, het buitengewoon secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en het deeltijds secundair zeevisserijonderwijs, erkend, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap;

11° volwassenenonderwijs: het onderwijs vermeld in het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Artikel 3

Dit decreet regelt de rol van het lokaal bestuur betreffende het flankerend onderwijsbeleid. Onder flankerend onderwijsbeleid wordt verstaan, het geheel van acties van een lokale overheid om, vertrekkende vanuit de lokale situatie en aanvullend bij het Vlaamse onderwijsbeleid, een onderwijsbeleid te ontwikkelen in samenwerking met de lokale actoren.

HOOFDSTUK II

Voordelen

AFDELING I

Sociale voordelen

Artikel 4

De bepalingen van deze afdeling zijn van toepassing op het gefinancierd en gesubsidieerd basis- en secundair onderwijs.

Artikel 5

De gemeenten die sociale voordelen verlenen aan scholen van het eigen schoolbestuur, zijn verplicht dezelfde voordelen toe te kennen aan de scholen van de andere schoolbesturen, gelegen op hun grondgebied als die erom verzoeken. Zij mogen geen enkel onderscheid maken tussen de leerlingen, welke scholen die ook bezoeken.

Artikel 6

Met sociale voordelen wordt bedoeld:

- 1° het ochtend- en avondtoezicht buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen;
- 2° het middagtoezicht voor de tijdsduur van maximaal één uur;
- 3° het ter beschikking stellen van de voor het publiek toegankelijke gemeentelijke infrastructuur, met uitzondering van de roerende en onroerende goederen die uitsluitend bestemd zijn voor de organisatie van het gemeentelijk onderwijs;
- 4° de kosten van de toegang tot het zwembad voor de leerlingen lager onderwijs, indien het zwembad niet behoort tot de gemeentelijke sportinfrastructuur vermeld in punt 3°. De kosten verbonden aan het verstrekken van één schooljaar gratis zwemmen, waar elke leerling lager onderwijs recht op heeft, worden niet als sociaal voordeel beschouwd;
- 5° het leerlingenvervoer in het basisonderwijs.

Artikel 7

Gemeenten die geen onderwijs inrichten, kunnen sociale voordelen toekennen aan alle scholen op hun grondgebied. In dat geval mogen zij geen onderscheid maken tussen de leerlingen, welke scholen die ook bezoeken.

Artikel 8

De Vlaamse Regering legt de modaliteiten en de procedure die moet gevolgd worden om sociale voordelen te ontvangen vast, rekening houdend met volgende principes:

- 1° sociale voordelen mogen geen van de betrokken scholen een concurrentievoordeel of -nadeel opleveren;

- 2° indien een ouderbijdrage gevraagd wordt, moet deze in verhouding staan tot de geleverde prestaties.

AFDELING II

Andere voordelen

Artikel 9

De bepalingen van deze afdeling zijn van toepassing op het basis- en secundair onderwijs, op het hoger onderwijs, op het deeltijds kunstonderwijs en op het volwassenenonderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd of gesubsidieerd, op de Syntra, en op de Centra Deeltijdse Vorming die door de Vlaamse Gemeenschap worden gefinancierd of gesubsidieerd.

Artikel 10

De lokale besturen die aan de scholen van het eigen schoolbestuur andere voordelen toekennen dan de sociale voordelen, vermeld in artikel 6 van dit decreet, kunnen die voordelen, in de context van het lokaal flankerend onderwijsbeleid ook toekennen aan de scholen van de andere schoolbesturen op hun grondgebied die erom verzoeken. De lokale besturen kunnen criteria vastleggen waaraan de scholen moeten voldoen om recht te hebben op die voordelen. Zij mogen geen enkel onderscheid maken tussen de scholen die aan de criteria voldoen.

Artikel 11

De lokale besturen die geen onderwijs inrichten van het niveau, vermeld in artikel 9, kunnen in de context van het lokaal flankerend onderwijsbeleid andere voordelen toekennen aan de scholen op hun grondgebied. De lokale besturen kunnen criteria vastleggen waaraan de scholen moeten voldoen om recht te hebben op die voordelen. Zij mogen geen enkel onder-

scheid maken tussen de scholen die aan de criteria voldoen.

AFDELING III

Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 12

Het lokaal bestuur deelt elke beslissing over een sociaal voordeel of over een ander voordeel ten bate van een school van een ander schoolbestuur onmiddellijk mee aan de schoolbesturen die op hun grondgebied onderwijs organiseren.

Artikel 13

De lokale besturen bezorgen aan de Vlaamse Regering jaarlijks een overzicht van de beslissingen over de sociale en andere voordelen, evenals de staat van gedane uitgaven.

HOOFDSTUK III

Leerplicht en verhoging van de deelname aan het onderwijs van alle kleuters

Artikel 14

Dit hoofdstuk is van toepassing op het basis- en secundair onderwijs.

Artikel 15

De lokale besturen verlenen medewerking aan de controle op de leerplicht. De Vlaamse Regering bepaalt de procedure.

De lokale besturen verlenen hun medewerking aan het bevorderen van het regelmatig schoolbezoek en het aanpakken van spijbelgedrag van leerplichtige leerlingen in de scholen, gelegen op hun grondgebied. Zij kunnen hiertoe zelf acties ondernemen of de acties van de lokale actoren coördineren of ondersteunen. In voorkomend geval werkt het lokaal bestuur hiervoor samen met het lokaal overlegplat-

form. Als er geen LOP is, overlegt het lokaal bestuur hierover met de lokale onderwijsactoren, met name ten minste de scholen en de CLB's.

Artikel 16

De lokale besturen werken mee aan maatregelen die moeten leiden tot een veralgemeende deelname van kleuters aan het onderwijs. Zij kunnen hiertoe zelf acties ondernemen of de acties van de lokale actoren coördineren of ondersteunen. In voorkomend geval werkt het lokaal bestuur hiervoor samen met het lokaal overlegplatform. Als er geen LOP is, overlegt het lokaal bestuur hierover met de lokale onderwijsactoren, met name ten minste de scholen en de CLB's.

HOOFDSTUK IV

Flankerend onderwijsbeleid betreffende centrumsteden

Artikel 17

Iedere centrumstad kan een lokaal onderwijsplan opmaken. Dat onderwijsplan bevat ten minste:

1° inhoudelijk:

- a) een visie over de beleidsontwikkeling betreffende flankerend onderwijsbeleid;
- b) de algemene strategische en operationele doelstellingen en uitgangspunten van het flankerend onderwijsbeleid;
- c) een beschrijving van de gewenste effecten en indicatoren van het flankerend onderwijsbeleid;
- d) acties en projecten die de centrumstad in samenwerking met lokale actoren opzet om vorm te geven aan het flankerend onderwijsbeleid;
- e) de medewerking aan het bevorderen van het geregeld schoolbezoek;
- f) de medewerking aan de leerplichtcontrole;

- g) de medewerking aan maatregelen die moeten leiden tot een veralgemeende deelname van kleuters aan het onderwijs;

2° procedureel:

- a) de wijze waarop de lokale actoren en het lokaal overlegplatform actief betrokken waren bij de totstandkoming van het onderwijsplan;
- b) een engagementsverklaring van de lokale actoren;
- c) de manier waarop de centrumstad ten behoeve van de lokale actoren de samenwerking en het overleg faciliteert;
- d) de wijze waarop het lokale bestuur haar neutraliteit tegenover de lokale partners garandeert in het kader van het flankerend onderwijsbeleid;
- e) de wijze van samenwerking met het lokaal overlegplatform.
- f) een algemeen budgettair plan bij het onderwijsplan.

Artikel 18

Binnen de beschikbare begrotingskredieten trekt de Vlaamse Regering per jaar minstens 1,5 miljoen euro uit. Dit bedrag moet worden besteed aan projecten binnen de centrumsteden die het Vlaams onderwijsbeleid versterken. Dit bedrag volgt de evolutie van het prijsindexcijfer dat berekend en benoemd wordt voor de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekrachtigd bij de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen.

Artikel 19

Een centrumstad die beschikt over een onderwijsplan, als vermeld in artikel 17, kan een beroep doen op de middelen, vermeld in artikel 18, voor de subsidiëring van projecten op voorwaarde dat:

- 1° de projecten gericht zijn op doelstellingen met betrekking tot gelijke onderwijskansen, kleuterparticipatie, spijbelen, probleemgedrag op school, ongekwalificeerde uitstroom, taalstimulering, betrokkenheid van ouders en de buurt, samenwerking tussen onderwijs, welzijn, cultuur, jeugd en sport, overgang onderwijs-arbeidsmarkt, doorstroming en oriëntering, geletterdheid, of levenslang leren, en in overeenstemming zijn met het onderwijsplan;
- 2° de centrumstad gedeeltelijk mee belast is met de financiële ondersteuning van het project;
- 3° het advies van het lokaal overlegplatform bij het project wordt gevraagd en bij het onderwijsplan wordt gevoegd, voor zover het project betrekking heeft op het basisonderwijs of het secundair onderwijs;
- 4° het een school- en of netoverschrijdend project betreft;
- 5° het project beantwoordt aan een duidelijke behoefte in het onderwijsveld, met welomschreven educatieve doelstellingen en resultaten;
- 6° het project een aantal kwaliteitscriteria voorschrijft in verband met de methode, het tijdsplan en de evaluatie;
- 7° de projectaanvraag een heldere weergave geeft van de totale kostprijs en de financieringsbronnen.

De projectsubsidies worden telkens voor maximaal drie schooljaren toegekend. Na een positieve evaluatie kan een project opnieuw voor subsidie in aanmerking komen.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure van indiening en goedkeuring van projecten.

Artikel 20

De Vlaamse Regering richt een 'overlegplatform lokaal flankerend onderwijsbeleid' op, dat minstens tweemaal per jaar samenkomt met als doel het afstemmen en versterken van het Vlaamse en het flankerend onderwijsbeleid.

Het overlegplatform is ten minste samengesteld uit de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, en een afvaardiging van het college van burgemeester en schepenen van elke centrumstad.

HOOFDSTUK V

Flankerend onderwijsbeleid:
projecten in andere gemeenten

Artikel 21

Om tegemoet te komen aan specifieke lokale onderwijsproblematieken op het vlak van gelijke onderwijskansen en leerplicht kan de Vlaamse Regering projecten in andere gemeenten subsidiëren binnen de beschikbare begrotingskredieten. In voorkomend geval rapporteert de Vlaamse Regering hierover jaarlijks aan het Vlaams Parlement.

Een gemeente kan een beroep doen op de middelen, voor de subsidiëring van projecten op voorwaarde dat:

- 1° de projecten gericht zijn op doelstellingen met betrekking tot gelijke onderwijskansen, kleuterparticipatie, spijbelen, probleemgedrag op school, ongekwalificeerde uitstroom, taalstimulering, betrokkenheid van ouders en de buurt, samenwerking tussen onderwijs, welzijn, cultuur, jeugd en sport, overgang onderwijs-arbeidsmarkt, doorstroming en oriëntering, geletterdheid, of levenslang leren;
- 2° de gemeente gedeeltelijk mee belast is met de financiële ondersteuning van het project;
- 3° het advies van het lokaal overlegplatform bij het project wordt gevraagd, voor zover het project betrekking heeft op het basisonderwijs of het secundair onderwijs en voor zover er een lokaal overlegplatform binnen de gemeente actief is;
- 4° het een school- en of netoverschrijdend project betreft;
- 5° het project beantwoordt aan een duidelijke behoefte in het onderwijsveld, met welomschreven educatieve doelstellingen en resultaten;
- 6° het project een aantal kwaliteitscriteria voorschrijft in verband met de methode, het tijdsplan en de evaluatie;

7° de projectaanvraag een heldere weergave geeft van de totale kostprijs en de financieringsbronnen;

8° het project ingebed is in het lokale beleid dat verband houdt met onderwijs.

De projectsubsidies worden telkens voor maximaal drie schooljaren toegekend. Na een positieve evaluatie kan een project opnieuw voor subsidie in aanmerking komen.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure van indiening en goedkeuring van projecten.

HOOFDSTUK VI

Flankerend onderwijsbeleid in Brussel

AFDELING I

Voorrangbeleid en bicultureel onderwijs

Artikel 22

§1. De vzw Voorrangbeleid Brussel komt in aanmerking voor de subsidie-enveloppe, vermeld in §2 voor zover ze voldoet aan volgende voorwaarden:

- 1° ze stelt zich tot doel een netoverschrijdende structuur uit te bouwen ter ondersteuning van de Nederlandstalige basisscholen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die netoverschrijdende structuur is gericht op het creëren van een omgeving waarin de leerlingen:
  - a) positief kunnen functioneren op schoolniveau;
  - b) de nodige inzichten en vaardigheden verwerven om goed maatschappelijk te kunnen functioneren;
  - c) goed toegerust worden voor de ontwikkeling van hun professionele loopbaan;
- 2° ze legt uiterlijk op de eerste dag van de zesde maand na afsluiting van het boekjaar de jaarrekening en het jaarverslag van de vzw Voorrangbeleid Brussel ter kennisgeving voor aan de Vlaamse Regering.

§2. De Vlaamse Regering subsidieert tot 31 augustus 2008 de loonkosten van de personeelsleden en de werkmiddelen binnen de door de Vlaamse Gemeenschap vastgestelde begrotingskredieten.

Artikel 23

§1. De vzw Werkgroep Immigratie komt in aanmerking voor de subsidie-enveloppe, vermeld in §2, voor zover ze voldoet aan de volgende voorwaarden:

- 1° ze stelt zich tot doel het verschaffen aan Nederlandstalige scholen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad van:
- a) de structurele en inhoudelijke ondersteuning van het project ‘Onderwijs in Eigen Taal en Cultuur’ en andere initiatieven met betrekking tot meertalig onderwijs en talensensibilisering;
  - b) een vormingsaanbod voor leerkrachten, leerlingen en hun ouders;
- 2° ze legt uiterlijk op de eerste dag van de zesde maand na de afsluiting van het boekjaar de jaarrekening en het jaarverslag van de vzw Werkgroep Immigratie ter kennisgeving voor aan de Vlaamse Regering.

§2. De Vlaamse Regering subsidieert tot 31 augustus 2008 de loonkosten van de personeelsleden en de werkmiddelen, binnen de door de Vlaamse Gemeenschap vastgestelde begrotingskredieten.

AFDELING II

Algemene bepalingen met betrekking tot de ondersteuning van het Brussels onderwijs

Artikel 24

Vanaf 1 september 2008 kan de Vlaamse Regering een subsidie toekennen aan projecten in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad op voorwaarde dat:

- 1° de Vlaamse Regering een protocol afsluit met de Vlaamse Gemeenschapscommissie;
- 2° de projecten gericht zijn op doelstellingen met betrekking tot gelijke onderwijskansen, kleuterparticipatie, spijbelen, probleemgedrag op school, ongekwalificeerde uitstroom, taalstimulering, betrokkenheid van ouders en de buurt, samenwerking tussen onderwijs, welzijn, cultuur, jeugd en sport, overgang onderwijs-arbeidsmarkt, door-

stroming en oriëntering, geletterdheid, of levenslang leren;

- 3° de Vlaamse Gemeenschapscommissie gedeeltelijk mee belast is met de financiële ondersteuning van de projecten;
- 4° het advies van het lokaal overlegplatform dat bevoegd is voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad voor het basis- of het secundair onderwijs wordt gevraagd, voor zover de projecten betrekking hebben op het basisonderwijs of het secundair onderwijs;
- 5° het school- en of netoverschrijdende projecten betreft;
- 6° de projecten beantwoorden aan een duidelijke behoefte in het onderwijsveld, met welomschreven educatieve doelstellingen en resultaten;
- 7° de projecten een aantal kwaliteitscriteria voorschrijven in verband met de methode, het tijdsplan en de evaluatie;
- 8° de projectaanvragen een heldere weergave geven van de totale kostprijs en de financieringsbronnen;
- 9° de projecten ingebed zijn in het lokale beleid dat verband houdt met onderwijs.

De projectsubsidies worden telkens voor maximaal drie schooljaren toegekend. Na een positieve evaluatie kan een project opnieuw voor subsidie in aanmerking komen.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure van indiening en goedkeuring van projecten.

HOOFDSTUK VII

Slotbepalingen

AFDELING I

Wijzigings- en ophefbepalingen

Artikel 25

Artikel 33 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, gewijzigd bij de wet van 11 juli 1973 en bij de decreten van 5 juli 1989 en 28 april 1993, wordt opgeheven.

Artikel 26

In artikel 3 van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, wordt §3 opgeheven.

Artikel 27

§1. In artikel 22 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij het decreet van 14 juli 1998, wordt §3 opgeheven.

§2. In hetzelfde decreet worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 92, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001;

2° artikel 92bis, ingevoegd bij het decreet van 20 oktober 2000;

3° artikelen 93 tot en met 95.

Artikel 28

Het decreet van 7 mei 2004 houdende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel-Hoofdstad wordt opgeheven.

AFDELING II

Overgangsbepaling

Artikel 29

In afwachting van het in werking treden van het besluit ter uitvoering van dit decreet, blijft het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 1991 houdende bepaling van de begrippen gezondheidstoezicht en sociale voordelen, bedoeld in artikel 33 van de wet van 29 mei 1959, tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, van toepassing.

AFDELING III

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 30

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2008, met uitzondering van artikelen 18, 19 en 21, die in werking treden op 1 september 2008.

BIJLAGE

De regeling voor de sociale voordelen verschilt van die voor de andere voordelen op een aantal punten:

	Sociale voordelen	Andere voordelen
1. Van wie?	Gemeenten	Lokale besturen
2. Voor wie?	BaO en SO	Alle niveaus + Syntra & CDV
3. Geen onderscheid tussen	Leerlingen	Scholen

Is dit bewust zo gedaan?

Ja.

1. Het onderscheid tussen sociale voordelen, een regeling die vanaf nu enkel voor gemeenten zal gelden (voorheen – decreet BaO - ook voor provincies) en de regeling van de andere voordelen die ook voor de provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie geldt werd ingegeven in het kader van de uitvoerbaarheid voor deze laatste lokale besturen, die werken voor een veel groter grondgebied (vb. een provincie die een sociaal voordeel toekent aan haar enige provinciale basisschool, zou dit dan ook moeten doen voor àl de basisscholen van de ander netten). Bij andere voordelen worden ze wel betrokken omdat er via criteria gericht kan worden opgetreden.